

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 10C/24/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819204027
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zajacová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3819204027.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prievidzi sudkyňou JUDr. Katarínou Zajacovou v právnej veci žalobcu R. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, zastúpeného JUDr. Dušanom Motúsom, advokátom so sídlom v Prievidzi, Hviezdoslavova 3 proti žalovanému Sociálnej poisťovni Bratislava, so sídlom Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, IČO 30807484, vo veci pobočky Prievidza, Ul. Matice slovenskej č. 10, o zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 8.000,- eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 4.000,- eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobca m á nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % z priznanej istiny, ktoré je p o v i n n ý zaplatiť mu žalovaný s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zvýšenia odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia z choroby z povolania, ktorá mu bola zistená dňa 5.2.1999 a uznaná dňa 23.11.2017 hlásením choroby z povolania zo dňa 22.6.2018. Lekársky posudok o bodovom hodnotení SSU, z ktorého odvodzoval nárok na zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia bol vydaný dňa 22.6.2018, v ktorom bolo bodové hodnotenie SSU určené 400 bodmi. Nárok na mimoriadne zvýšenie odškodnenia za SSU uplatnil voči žalovanému podľa § 7 ods. 3 Vyhľadávky č. 32/1965 Zb., v znení neskorších predpisov. Na trovách konania uplatnil trovy právneho zastúpenia.

2. Žalovaný žalobu nepovažoval za dôvodnú. Poukázal na to, že žalobca žil bežným spôsobom života a jeho zapojenie do spoločenského života pred priznaním choroby z povolania bolo nevýrazné. Za sťažené spoločenské uplatnenie žalobcovi zaplatil celkom sumu 1.600,- eur zodpovedajúcu dvojnásobku základného počtu bodov. Súčasne poukázala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/90/2004 riešiace dôvody mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za SSU. Trovy konania neuplatnil.

3. Žalovaný sa na pojednávanie napriek riadne vykázanému doručeniu predvolania dňa 20.12.2019 neustanovil. Neprítomnosť na ňom neospravedlnil a z dôležitého dôvodu ho odročiť nežiadal, preto súd v súlade s ust. § 180 CSP vo veci konal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, svedkyne oboznámením hlásenia choroby z povolania zo dňa 22.6.2018, rozhodnutí Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza zo dňa 20.8.2018 a zo dňa 19.11.2018, posudku o bodovom hodnotení SSU zo dňa 22.6.2018, písomného vyjadrenia žalovaného

vo veci zo dňa 17.10.2019, písomného vyjadrenia žalobcu vo veci zo dňa 11.11.2019, lekárskej správy zo dňa 25.11.2005, zápisnice o rokovaní posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia v Prievidzi zo dňa 26.2.1998, lekárskej správy zo dňa 21.2.2005, ostatných listinných dôkazov v spise založených a súd zistil nasledovný skutkový stav:

5. Dňa 22.6.2018 bolo žalobcovi vystavené hlásenie choroby z povolania - choroba z DNJZ končatín - choroba periférnych nervov končatín s dátumom prvého zistenia dňa 5.2.1999 a s dátumom jej uznania dňa 23.11.2017. Lekárskym posudkom zo dňa 22.6.2018 bolo bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia určené 400 bodmi podľa tabuľky č. IV, položky č. 107 Vyhl. č. 32/1965 Zb.. Žalovaný za bodové hodnotenie SSU podľa tohto lekárskeho posudku žalobcovi vyplatil sumu 1.600,- eur rovnajúcu sa dvojnásobku základného počtu bodov.

6. Žalobca vo svojej výpovedi uviedol, že od roku 1978 do roku 1992 bol zamestnaný v HBP, a.s., kedy bol vyradený z podzemia. Počas celého obdobia pracoval na produktívnych pracoviskách v podzemí ako rubač a strelmajster. Od roku 1997 do roku 2000 bol zamestnaný v Mäsokombináte Prievidza a.s., kde pracoval ako mäsiar a pri práci zaťažoval výlučne horné končatiny. V dôsledku choroby z povolania trpí bolesťami horných končatín, trpnu mu prsty na rukách, v dôsledku čoho nemôže vykonávať fyzické práce napr. pri údržbe rodinného domu a záhrady. Nemôže sa venovať žiadnym športovým aktivitám, ktorým sa rekreačne pred zistením CHzP venoval - plávaniu, behaniu, turistike, rybárčeniu, cyklistike. S manželkou hrávali rekreačne volejbal a stolný tenis. Obmedzeniami trpí aj pri šoférovaní. Motorové vozidlo je schopný viesť len na krátke vzdialenosti, pretože držanie volantu v rukách mu robí problémy. Pred CHzP sám vykonával údržbu rodinného domu, záhrady, choval zajace, kosil trávu. V súčasnosti práce v záhrade nemôže vykonávať žiadne, ukončil chov zajacov a rovnako nemôže kosiť ani trávu, pretože vibrácie kosačky mu spôsobujú veľké bolesti horných končatín. Nie je schopný ostrihať ani ovocné stromy. Práce v záhrade zabezpečuje buď jeho manželka, syn, prípadne sused, ktorý mu pomáha za finančnú odplatu. Údržbu rodinného domu tiež nie je schopný vykonávať, zabezpečuje ju buď syn alebo sused za odplatu. Nie je schopný v rukách udržať a odniesť väčší nákup a nemôže pomáhať ani pri domácich prácach. Stane sa mu, že rozbije riad, pretože ho v rukách neudrží. Pred zistením CHzP varil, upratoval, maľoval interiér. Manželke pomáhal pri žehlení a vešaní bielizne. Aktuálne nerobí žiadne domáce práce, príležitostne je schopný niečo uvariť alebo umyť podlahu s mopom. Nie je schopný zdvihnúť ruky nad ramená, môže ich maximálne predpažiť a aj pri tomto úkone má silné bolesti celých rúk a ramien. Na tlmenie bolesti užíva liek Palexia 100 mg, ktorý patrí medzi opiáty, pretože trpí veľmi silnými bolesťami. Na tlmenie bolesti užíva aj iné lieky. Spoločenským podujatiam sa pred zistením CHzP venoval rekreačne a príležitostne, nie aktívne. CHzP ho obmedzuje aj v tom, že sa plnohodnotne nemôžem venovať vnúčatám vo veku 4, 6, 8, 13 a 18 rokov. Výrazné obmedzenia má pri vykonávaní osobnej hygieny, najmä pri sprchovaní, holení, pretože si nedokáže umyť chrbát a aj pri holení ho ruky bolia a má ich necitlivé. Obmedzenia má pri obliekaní a obúvaní, konkrétne pri zapínaní gombíkov, obliekaní odevov cez hlavu, pri čom mu musí pomáhať manželka. Manželka žalobcu je zamestnaná v Rakúsku ako opatrovatelka v dvojtyždňových turnusoch. Počas jej neprítomnosti doma je v mieste bydliska sám a stane sa, že niekedy ani počas celého týždňa nevyjde z domu. Počas jej neprítomnosti musí všetky bežné činnosti zvládať sám, pretože mu nemá kto pomôcť. Dcéra žije v J. kde je vydatá a syn má vlastnú rodinu v N. a viac ako 20 rokov pracuje v zahraničí. Opatrovateľku nemá. Následky CHzP ovplyvnili jeho psychiku. Rozvinula sa u neho depresívna porucha ťažkého stupňa, na základe čoho mu bola od 1.12.2016 priznaná plná invalidita pre psychické poškodenie zdravia. Invalidita mu bola priznaná Českou správou sociálneho zabezpečenia, pretože od roku 2000 do roku 2004 pracoval v ČR ako mäsiar, vykostovač. Invalidita pre ochorenie chrbtice mu bola priznaná dňom 23.10.1997, ktorá mu bola od 1.12.2006 zmenená na plnú invaliditu pre psychické poškodenia zdravia. Jednoznačne tvrdil, že psychické ochorenie vzniklo výlučne v dôsledku CHzP kvôli dlhodobým a intenzívnym bolestiam, ako aj kvôli výrazným obmedzeniam, ktoré v jeho živote v dôsledku CHzP nastali. Pre ochorenie chrbtice, jej krížovej časti, má tiež obmedzenia, ktoré nepovažoval za tak rozsiahle, ako obmedzenia v dôsledku CHzP. V dôsledku ochorenia chrbtice trpí bolesťami, ktoré mu vyrážajú do pravej nohy a prejavujú sa aj pri stáť, ako aj v klude. Niekedy nemôže na pravú nohu ani došľapnúť. Chrbtica ho obmedzuje pri úkonoch, pri ktorých sa musí zohýnať a pri dvíhaní bremien. Nemá takú mobilitu ako by chcel. Hybnosť pravej ruky v dôsledku CHzP je u neho horšia ako hybnosť ľavej ruky. Pravou rukou nie je schopný urobiť žiadny úkon, ani vymeniť žiarovku, prípadne používať skrutkovač.

7. Ako svedkyňa bola vypočutá manželka žalobcu, E. F., ktorá potvrdila, že pred CHzP žalobca nemal vo svojom živote žiadne obmedzenia. Rekreačne športoval - behal, venoval sa cyklistike, hrávali spolu

tenis, stolný tenis, plával, chodievali na turistiku do blízkeho okolia. Spoločenským aktivitám sa venovali príležitostne. Príležitostne chodievali na kultúrne podujatia organizované obcou alebo zamestnávateľom manžela - HBP, a.s.. Na plesy nechodievali. Chodievali aj do kina. V osobnom živote žalobca nemal pred CHZP žiadne obmedzenia. Okolo rodinného domu vykonával všetky udržiavacie práce, choval zajace, niekedy ich mal 80 ks. V záhrade kosil, strihal stromy, pestoval zeleninu. Okolo domu a v záhrade vedel vykonať všetko, čo treba. Z domácich prác svedkyňa pomáhal pri vysávaní, utieraní prachu, vešaní prádla a varil. V súčasnosti sa žiadnym športovým aktivitám nevenuje v dôsledku toho, že má depresie a bolesti rúk. Nechce nikam chodiť a práce v záhrade, okolo domu a v domácnosti nevykonáva žiadne. Pomáhajú im syn alebo nevesta, ale väčšinu týchto prác vykonáva svedkyňa sama. V prípade potreby im pomáhajú dvaja manželovi kamaráti. Ak je potrebné vykonať odborné práce, musia ich zaplatiť. Psychické ťažkosti u žalobcu podľa vyjadrenia svedkyne nastali z dôvodu, že nevládze robiť. V dôsledku CHZP sa cíti byť menejcenný a nepotrebný a vyjadril sa, že mu na živote nezáleží. Psychické ťažkosti u neho nastali aj v dôsledku bolestí, ktorými trpí. Najväčšie bolesti máva na horných končatinách, vypadávajú mu z nich predmety, nedokáže odniesť nákup a obmedzená hybnosť rúk ho limituje pri vykonávaní osobnej hygieny - pri čistení zubov, umývaní chrbta. Gombíky na odevy si zatiaľ zapnúť vie, ale obmedzenia a ťažkosti má pri obliekaní odevov cez hlavu, pri ktorých potrebuje pomoc. Obmedzenia má pri šoférovaní, môže jazdiť kvôli bolestiam rúk len na krátke vzdialenosti a počas neprítomnosti svedkyne sa autom odvezie len k lekárovi. Rád by sa venoval aj vnúčatám, ale nemôže tie menšie dvíhať na ruky a vykonávať s nimi fyzické aktivity. Odmieta chodiť aj do reštaurácií, pretože sa hanbí za to, že neudrží príbor v ruke.

8. Podľa § 2, písm. c/ Zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení, v platnom znení, sociálne poistenie podľa tohto zákona je úrazové poistenie ako poistenie pre prípad poškodenia zdravia, alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu, služobného úrazu a choroby z povolania.

9. Z úrazového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú úrazové dávky, a to náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia (§ 13 ods. 3, písm. h/ citovaného zákona).

10. Povinne úrazovo poistený je zamestnávateľ, čo vyplýva z ust. § 16 citovaného zákona, s určitými výnimkami v tomto ustanovení uvedenými, ktoré sa však na daný prípad nevzťahujú.

11. Z § 17 ods. 1 citovaného zákona vyplýva, že nárok na úrazové dávky z úrazového poistenia zamestnávateľa má jeho zamestnanec po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

12. Náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia je upravená v ust. § 99 ods. 1 Zákona o sociálnom poistení, z ktorého vyplýva, že poškodený má nárok na náhradu za bolesť a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu.

13. Týmto osobitným predpisom v danom prípade je Vyhláška č. 32/1965 Zb., v znení účinnom do 31.7.2004, ktorá bola zrušená Zákonom č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

14. Podľa § 4 ods. 1 Vyhl. č. 32/1965 Zb. o o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, v znení účinnom do 31.7.2004, sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len „následky“). Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti.

15. Podľa § 7 ods. 1, 2, 3 Vyhl. č. 32/1965 Zb. o o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, v znení účinnom do 31.7.2004, výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 60 Sk za jeden bod.

Celková výška odškodnenia za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia z jedného poškodenia na zdraví nesmie presiahnuť sumu 240 000 Sk; z toho odškodnenie za bolesť nesmie presiahnuť sumu 72 000 Sk.

V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu ustanovenú v odsekoch 1 a 2.

16. Zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, v platnom znení s účinnosťou od 1.1.2004 zrušil ustanovenia týkajúce sa náhrady škody z pracovných úrazov a chorôb z povolania, okrem vecnej škody. Zrušil ustanovenie § 198 ods. 1, písm. b/ Zákonníka práce, podľa ktorého mal zamestnanec, ktorý utrpel pracovný úraz, alebo u ktorého sa zistila choroba z povolania v rozsahu, v ktorom zamestnávateľ zodpovedal za škodu nárok na poskytnutie náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Ako vyplýva z citovaného ustanovenia § 13 ods. 3, písm. h/ Zákona o sociálnom poistení je sťaženie spoločenského uplatnenia dávkou úrazového poistenia, na ktoré má nárok zamestnanec zamestnávateľa, ktorý je v súlade s ust. § 16 citovaného zákona povinne úrazovo poistený.

17. Osobitným predpisom, ktorý upravuje podmienky pre poskytovanie náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia je v prípade žalobcu s poukazom na dátum zistenia jeho choroby z povolania, Vyhláška č. 32/1965 Zb.. Choroba z povolania bola žalobcovi zistená dňa 5.2.1999, hlásenie o nej bolo vystavené dňa 22.6.2018. Lekársky posudok o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia bol vydaný dňa 22.6.2018.

18. Povinne úrazovo poistený je podľa § 16 Zákona o sociálnom poistení zamestnávateľ. Do 31.12.2003 toto poistenie vyplývalo z § 210 ods. 1 Zákonníka práce. Nárok na úrazové dávky z úrazového poistenia zamestnávateľa má jeho zamestnanec, čo vyplýva z citovaného ust. § 17 Zákona o sociálnom poistení. To znamená, že zamestnávateľ ako zodpovednostný subjekt vo vzťahu k zamestnancovi, má právo, aby Sociálna poisťovňa za neho plnila a zamestnanec má právo, aby za zamestnávateľa ako škodu plnila Sociálna poisťovňa. Sociálna poisťovňa potom plní zamestnancovi v rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa za škodu.

19. Pokiaľ ide o nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, ten komu vzniká škoda na zdraví, si ho môže uplatniť až na základe posudku o sťažení spoločenského uplatnenia, teda nárok na výplatu tohto plnenia vzniká až dňom vystavenia posudku. Vzhľadom k tomu, že žalobcovi bol posudok o sťažení spoločenského uplatnenia vystavený dňa 22.6.2018, je potrebné jeho nárok posúdiť podľa Zákona o sociálnom poistení, teda ako nárok na dávku úrazového poistenia.

20. Zhodnotením skutkového stavu dospel súd k právnomu záveru, že žaloba žalobcu na zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa lekárskeho posudku zo dňa 22.6.2018 je dôvodná.

21. Z výsluchu žalobcu mal súd preukázané, že k obmedzeniam v jeho živote došlo najmä v oblasti jeho osobného, rodinného života a možnosti sebauplatnenia sa. V dôsledku choroby z povolania trpí bolesťami horných končatín. Hybnosť pravej ruky v dôsledku CHzP je u neho horšia ako hybnosť ľavej ruky. Pravou rukou nie je schopný urobiť žiadny úkon, ani vymeniť žiarovku, prípadne používať skrutkovač. Trpnu mu prsty na rukách, v dôsledku čoho nemôže vykonávať takmer žiadne fyzické práce napr. pri údržbe rodinného domu a záhrady. Pred CHzP sám vykonával údržbu rodinného domu, záhrady, choval zajace, kosil trávu. V súčasnosti práce v záhrade nemôže vykonávať žiadne, ukončil chov zajacov a rovnako nemôže kosiť ani trávu, pretože vibrácie kosačky mu spôsobujú veľké bolesti horných končatín. Nie je schopný ostrihať ani ovocné stromy. Nemôže sa venovať žiadnym športovým aktivitám, ktorým sa rekreačne pred zistením CHzP venoval - plávaniu, behaniu, turistike, rybárčeniu, cyklistike. Obmedzeniami trpí aj pri šoférovaní. Motorové vozidlo je schopný viesť len na krátke vzdialenosti, pretože držanie volantu v rukách mu robí problémy. Nie je schopný v rukách udržať a odniesť väčší nákup a nemôže pomáhať ani pri domácich prácach. Stane sa mu, že rozbije riad, pretože ho v rukách neudrží. Pred zistením CHzP varil, upratoval, maľoval interiér. Manželke pomáhal pri žehlení a vešaní bielizne. Aktuálne nerobí žiadne domáce práce, príležitostne je schopný niečo uvariť alebo umyť podlahu s mopom. Nie je schopný zdvihnúť ruky nad ramená, môže ich maximálne predpažiť a aj pri tomto úkone má silné bolesti celých rúk a ramien. Na tlmenie bolesti užíva liek Palexia 100 mg, ktorý patrí medzi opiáty, pretože trpí veľmi silnými bolesťami. Na tlmenie bolesti užíva aj iné lieky. CHzP ho obmedzuje aj v tom, že sa plnohodnotne nemôže venovať vnúčatám vo veku 4, 6, 8, 13 a 18 rokov. Výrazné obmedzenia má pri vykonávaní osobnej hygieny, najmä pri sprchovaní, holení, pretože si nedokáže umyť chrbát a aj pri holení ho ruky boľia a má ich necitlivé. Obmedzenia má pri obliekaní a obúvaní, konkrétne pri zapínaní gombíkov, obliekaní odevov cez hlavu, pri čom mu musí pomáhať manželka. Manželka žalobcu

je zamestnaná v Rakúsku ako opatrovateľka v dvojtyždňových turnusoch. Počas jej neprítomnosti doma je v mieste bydliska sám a stane sa, že niekedy ani počas celého týždňa nevyjde z domu. Následky CHzP ovplyvnili jeho psychiku. Rozvinula sa u neho depresívna porucha ťažkého stupňa, na základe čoho mu bola od 1.12.2016 priznaná plná invalidita pre psychické poškodenie zdravia. Jednoznačne tvrdil, že psychické ochorenie vzniklo výlučne v dôsledku CHzP kvôli dlhodobým a intenzívnym bolestiam, ako aj kvôli výrazným obmedzeniam, ktoré v jeho živote v dôsledku CHzP nastali.

22. Rozsah obmedzí v živote žalobcu potvrdila aj jeho manželka, ktorá bola vo veci vypočítaná ako svedkyňa. Potvrdila, že pred CHzP žalobca nemal vo svojom živote žiadne obmedzenia. Rekreačne športoval - behal, venoval sa cyklistike, hrávali spolu tenis, stolný tenis, plával, chodievali na turistiku do blízkeho okolia. V osobnom živote nemal pred CHzP žiadne obmedzenia. Okolo rodinného domu vykonával všetky udržiavacie práce, choval zajace, niekedy ich mal 80 ks. V záhrade kosil, strihal stromy, pestoval zeleninu. Okolo domu a v záhrade vedel vykonať všetko, čo bolo treba. Z domácich prác svedkyňa pomáhal pri vysávaní, utieraní prachu, vešaní prádla a varil. Po zistení CHzP sa žiadnym športovým aktivitám nevenuje v dôsledku toho, že má depresie a bolesti rúk. Práce v záhrade, okolo domu a v domácnosti nevykonáva žiadne. Psychické ťažkosti u žalobcu podľa vyjadrenia svedkyne nastali z dôvodu, že nevládze robiť. V dôsledku CHzP sa cíti byť menejcenný a nepotrebný a vyjadril sa, že mu na živote nezáleží. Psychické ťažkosti u neho nastali aj v dôsledku bolesti, ktorými trpí. Najväčšie bolesti máva na horných končatinách, vypadávajú mu z nich predmety, nedokáže odniesť nákup a obmedzená hybnosť rúk ho limituje pri vykonávaní osobnej hygieny - pri čistení zubov, umývaní chrbta. Gombíky na odevy si zatiaľ zapnúť vie, ale obmedzenia a ťažkosti má pri obliekaní odevov cez hlavu, pri ktorých potrebuje pomoc. Obmedzenia má pri šoférovaní, môže jazdiť kvôli bolestiam rúk len na krátke vzdialenosti a počas neprítomnosti svedkyne sa autom odvezie len k lekárovi. Rád by sa venoval aj vnúčatám, ale nemôže menšie vnúčatá dvíhať na ruky a vykonávať s nimi fyzické aktivity. Odmieťa chodiť aj do reštaurácií, pretože sa hanbí za to, že neudrží príbor v ruke.

23. Súd bol toho názoru, že choroba z povolania negatívnym spôsobom zasiahla a celkovo ovplyvnila život žalobcu a v budúcnosti sa dá očakávať progresia tejto choroby, čo bude intenzívnejšie vplývať na kvalitu jeho života. Súčasnú obťažnosť sa nezlepšila, majú skôr tendenciu sa zhoršiť. S poukazom na vyššie uvádzané okolnosti súd za primerané považoval zvýšenie odškodnenia za SSU o 5 násobok základného počtu bodov, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 4.000,- eur (400 bodov x 2,- eurá/1bod x 5). Celkom tak žalobcovi z titulu odškodnenia za SSU z choroby z povolania patrí suma 5.600,- eur, v ktorej je započítané aj odškodnenie v sume 1.600,- eur vyplatené mu žalovaným v súlade s ust. § 4 ods. 1 a § 6 ods. 2 Vyhl. č. 32/1965Zb. v znení neskorších predpisov. Pokiaľ sa žalobca domáhal zvýšenia odškodnenia za SSU nad priznanú istinu, súd v prevyšujúcej časti jeho žalobu zamietol.

24. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že u žalobcu nenastali dôvody hodné osobitného zreteľa pre zvýšenie odškodnenia za SSU z dôvodu, že žil bežným spôsobom života a jeho zapojenie do spoločenského života pred priznaním choroby z povolania bolo nevýrazné a súčasne poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/90/2004 riešiace dôvody mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za SSU, súd k obrane žalovaného uvádza, že je síce pravdou, že NS SR citovanom rozhodnutí zaujal právny názor, že "zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia nad určené najvyššie výmery odškodnenia v zmysle § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. je prípustné len v celkom výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa, kedy zapojenie poškodeného do spoločenského (napr. kultúrneho, športového, politického života) je v dôsledku poškodenia zdravia veľmi výrazne obmedzené alebo úplne stratené v porovnaní s jeho významnými aktivitami pred vznikom škody," súd dáva do pozornosti aj ďalšie rozhodnutia NS SR riešiace otázku zvýšenia odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia nad určené najvyššie výmery, napr. uznesenie NS SR zo dňa 30.1.2020 vo veci vedenej pod sp. zn. 8Cdo/46/2018, v ktorom najvyšší súd konštatoval, že "úvaha súdu o primeranosti zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. nie je voľná. Súd musí dbať o to, aby priznaná výška tejto náhrady bola založená na objektívnych a rozumných dôvodoch a aby medzi výškou priznanej náhrady a spôsobenou škodou existoval vzťah primeranosti. Pri rozhodovaní o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd zohľadňuje jednak tie stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí (možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, mať deti), jednak tie stránky, ktoré sú osobitné u každého jednotlivca zvlášť vzhľadom na jeho spoločenské dovtedajšie pôsobenie (stupeň jeho angažovanosti v najrozmanitejších sférach spoločenského života, za ktoré už doterajšia súdna prax považuje napríklad oblasť kultúry,

športu, umenia, politiky, vedy). Jednotiacim hľadiskom pri určovaní adekvátneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je, aby obe tieto stránky boli zohľadnené tak, že ich vzájomná jednota vyjadrí primeranosť priznanej náhrady vo vzťahu k povahe následkov poškodenia zdravia. V prípade niektorého poškodeného je v praxi opodstatnené klásť dôraz na prvú z uvedených stránok, v prípade iného poškodeného (naopak) na druhú spomenutú stránku; rozhodujúcou však zostáva ich jednota.

25. Aj z rozhodnutia NS SR zo dňa 21. júna 2018, sp. zn. 3Cdo/209/2017 vyplýva, že "zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. sa neobmedzuje len na prípady vysokej úrovne predchádzajúceho uplatnenia poškodeného v spoločnosti (v kultúrnej, umeleckej, športovej a podobnej sfére života), ale je opodstatnené aj v prípadoch ďalších, v ktorých to odôvodňujú individuálne okolnosti zistené vykonaným dokazovaním. V praxi všeobecných súdov ide o okolnosti najrozmanitejšej povahy, ktoré môžu, avšak nemusia odzrkadľovať mieru spoločenského angažovania sa poškodeného pred škodovou udalosťou."

26. Podľa názoru súdu v prejednávanej veci rešpektujúc právne názory NS SR vo vyššie citovaných rozhodnutiach na strane žalobcu existovali dôvody hodné osobitného zreteľa pre zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia nad určené najvyššie výmery odškodnenia podľa § 7 ods. 3 Vyhlášky č. 32/1965 Zb. prejavujúce sa v tom, že žalobca v dôsledku choroby z povolania trpí obmedzeniami v tej sfére svojho života, ktorú NS SR v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/46/2018 označil ako stránky, ktoré sú spoločné pre život všetkých ľudí - možnosť vykonávať bežné životné úkony, postarať sa o svoju hygienu, stravovanie, obliekať sa, žiť prípadne rodinným životom, realizovať sa v partnerskom vzťahu, ktoré jednoznačne vplývajú na kvalitu jeho života a zhoršujú ju oproti ostatným zdravým ľuďom. Poškodenie zdravia žalobcu v dôsledku zistenej choroby z povolania má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre jeho život, životné úkony a uspokojovanie jeho životných potrieb. V konaní nebolo preukázané, že by sa iné občianske ochorenia žalobcu výraznejšie a vo väčšej miere ako choroba z povolania podieľali na jeho obmedzeniach, ktoré v živote musí znášať.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Civilný sporový poriadok v ustanoveniach o trovách konania výslovne neupravuje, akým spôsobom rozhoduje súd o nároku na náhradu trov konania v prípade, ak rozhodnutie o výške plnenia závisí od znaleckého posudku alebo úvahy súdu. Z komentára k CSP vyplýva, že zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy, nie zo žalovanej. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu "úspech vo veci", keďže ten, ako je uvedené vyššie, sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. Na základe vyššie uvedených skutočností preto žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške, 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach § 42 ods. 3 O.s.p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti.